Ն՝ 208 ՄԱՐԹ 14 ՍԱԼԸ 1878

ԹԻՖԼԻՍԻ ԷՖԷՄԵՐ

ԳԻՒՂԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

ԱՅԼ ԱՄԱԽՄԻՔՅԻՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒՕՐՄԻ ԳԱՂԵՐԹԱՅԻՆ ՏԵՂԻ

ԱՊՕՏԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

ՈՐԱՄՊՕԼ ԻՋԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 դրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 150 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 դուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 350 դրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 դուրուշ հիսապիյէ։
Բօսնա իւնրէյի տախիլ տիր։

Մէվալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտավիւլ իմէյէն վիլայէտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսնա իւնրէյի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունացագ տըր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ԻԼԱՆԱՐ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 դրուշ հիսապիյէ։

ԻԹԱՆ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ու�մուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթլան պէհէր սաթրը իչին,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Ելիրա 100 դրուշ հիսապիյէ։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասան մէճճանէն գապալ օլունուպ, այլ իֆթիխար յէրճ իտկէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Իտարէխանէսի Օթամպօլտա Ֆիւրքեր խանընտա նուամերօ 7 տէ վէ Մարպասը էինէ մեզրիւբ խանտա նուամերօ 26 տա տըր։ — Դարպէրամըզա այիտ բէանֆէյի մեվատ նագգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանեմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէյէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կելէճէկի կիպի, քեանֆէյի մեքեարիպլին տախի անընտ նամընա կէօնտերիլմէսի իգրիզա խտէր։

ԱՍԻԱՆԷ ԽԱ ՄԱՐԹ

ՀԱԼԸ ՀԱՅԸՐ

Կէրէք պու կիւն Աժանս Հավաս գումբանիասը Թարաֆընտան չէքիլէն վէ կէրէք տիւն ազչամ Պապը Ալիյէ կելէն թելէկրաֆլար մասլէրինան, պիր Գոնկրէսին թէճէմմիւլ մատտէսինէ պաղը միւչրիլաթ զուհուրա կելմիշ օլտուղու վէ չու հալատ Գոնկրէ թէճէմմիւլ իտէմէյէճէյի իհթիմալմէյը անլաշըլմագտա իսէ տէ, պու թելէկրաֆլարըն էհէմմիյէթինի թաստիգ իլէ պէրապէր, Գոնկրէսին գաթիյէն թօրլանմասյանաընան լիմիթիմիզի գաթ իտէմէյիզ։ Վագտա էօյլէ պիր բօլիթիկա անաֆօրու իւզէրինտէ պուլունմազտայըզ քի, բուզկեարըն պիր պիր թարաֆտան, պիր տէ նակէհան տիկէր պիր թարաֆտան էմէսի, իւզէրինտէ պուլունտուղումուզ տիրկի օյունճագ կիպի չէվիրիպ տուրմագտա իսէ տէ, պու դարբշբգ բուզկեարտան սոնրա, պիր տէ քէնտիմիզի պէրրագ պիր տէնիզ իւզէրինտէ պուլմագ իհթիմալաթ վէ իմիտլէրի տէ քեամիլէն քէսիլմէմիշ տիր։ Պիզէ գալբրսա հէր նէ գատար Գոնկրէնին թօրլանմասը հագգընտա միւչքիլաթ զուհուր իթսէ, տէվլէթլէր պէյնինտէ, պու պիր մուվագգաթ Գէնէրալ Բուլմէնէ տիր քի, պէյլի պունտան տահա զիյատէ պիր մէնֆաաթ հասըլ օլապիլիր նէթէքիմ մագարբաթ։

Ֆիլվագը Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա չէքիշիյորլար, անճագ չէքիշմէյինէ բէքիշմէզ թապիրի տէ կէօզ էօնիւնտէն թէպլիա օլունմայըզ։ միւֆթագիլ գօրագճաղընա սա հիւքմ իտէճէք գատար հէնուզ մէյտանտա գուվվէթլի պիր պիւհրան վէ տէյիլ կէօրէնէրտէն տէյիլիզ։

Պու միւչքէլաթըն նէրէտէն թէվէլլիա իթաիյինէ տայիր օգուեանլարըմըզա, մուխթասարճա պաղը մալիւմաթ վէրէրէք, վուգուաթա պէքլէրիզ։ Ռուսիա տէվլէթի իլէ տէվլէթ Ալիեէ պէյնինտէ Ա.Յ–Սթէֆանօզտա պիր սուլհ իմզալանտը, պու սուլհնամէ մուախխարէն, Բէթրոպուլկա կէօնտերիլէրէք թաստիգ վէ գապուլ օլունտու։ միւնտերիճաթը չիւպհէսիզ Էվրօբա գապինէթլերինէ թէպլիզ օլունտու։ սայիր տէվլէթլէր թարաֆընտան պիր բէյ պէեան օլունմաը, անճագ գօնկրէնին թօրլանմասը խուսուսունա տա պիր մուխալիֆէթ կէօսթէրիլմէտի։ Ինկիլթէրրա իչի էղտի պիւզտի, իլք աղզը, պաղշարթլար վէ թէէմինաթ իլէ գօնկրէյէ կիրիչիրիմ տէտի, օնրա պաշգա պիր շէյ սէօյլէջի, պիր արալըգ մուվաֆագաթ եօլու կէօսթէրտի։ Անճագ սուլհուն շարթլարընա քէսպի վուգուֆ իթտիյի անտէ, պունլարըն գօնկրէսէ վագ օլունմասընը վէ գօնկրէսէ գապիլի թէպտիլ հիւքմիւնտէ թութուլմասընը իսթէտի։ Ռուսիա պունա մուվաֆագաթ իթմէեօր։

Գօնկրէյէ պիր քէրէ վագ օլունմասընը գապուլ իտէյօր, ֆագաթ թէսգիգ վէ միւզաքէրէսինէ կիրիշիլմէսինէ բազը օրմայօր։ Պու շարթլա տա Ինկիլթէրրա Գօնկրէյէ կելմէք իսթէմէյօր։ Իշթէ միւչքիլաթըն սէպէպի թէվէլլիւտիւ պու տուր։ Պալատէ տախի տէպիլմիզ միսիլու, պունտան միւսթագիլ, Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ, ազիմ պիր խուսումէթ զուհուրա կելէպիլիր օլտուղու էֆքէարընտա ըրար իտէմէյիզ։ Անճագ, պու պապատէ միւթէտիլանէ պիր ֆիքր պէյան վէ իսրազըյլա պիր աղտա վուգուաթա պէքլէրիզ։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Էմիրի մէքքէի միւքէրրէմ տէվլէթլու սիատէթլու բաշա հազրէթլէրինին պիրատէրի Շուրայի տէվլէթ ազասընտան տէվլէթլու Սվնիր Բէֆիդ բաշա հազրէթլէրինէ բիւթպէի սամիէի վէզարէթ.

խասսա օրտուլի Հիւմայուն միւշիրլիկի, տէվլէթլու Ղազի Օսման բաշա հազրէթլէրինէ,

Տարի Շուրայի ասքէրի ազալը. Սէրասքէր գայմագամըզընտա պուլունան տէվլէթլու Սամիհ բաշա հազրէթլէրինէ,

խասսա օրտուլի Հիւմայունուն էրքէանը հարպ բիսէթի, միրիւիվա սատէթլու Թէվֆիգ բաշաեա,

Էվգաֆը Հիւմայուն մէժարիֆաթ միւտիրլիեի, վէզայիֆ վէ ինշաաթ իտարէսինին ինզբմամբյա, հէվալաթ վէ էվկադ միւտիրի սապզգ սատատէթլու Բէֆաթ էֆէնտիեէ,

Էվգաֆը Հիւմայուն սէնէտաթ միւտիրլիեի, մահլիւլաթ իտարէսինին ինզբմամբյա, վարիտաթ քեաթիպի էսպագ իդզէթլու Իզզէթ էֆէնտիեէ,

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթ միւտիրլիեի, թահրիրաթվէ պէյթիլ մալ իտարէլէրինին ինզբմամբյա, մէսարիֆաթ միւտիրի սապզգ իզզէթլու Ալի էֆէնտիեէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կրան տիւք Նիգօլա հազրէթլէրի պու կիւն էօյլէ վագթը, քէնտի վաբօրու իլէ Տօլմա պաղչէ սարայը հիւմայունու բիշկեահընա կելէրէք օրատա զաթը հազրէթի բատիշահի իլէ կէօրիւշճէք տիր։

Պու միւլագաթատա Պաշ վէքիլ վէ Սէրասքէր, վէ խարիճիյէ նազրը, վէ Օսման բաշալար հազրաթըյլա, սայիր վիւքէլա վէ միւշիրլէր հազրը պուլունմագտա օլտուղունտան սոնրա միւթէսարրըֆը միւշարիւէյի հազրէթլէրինէ պէեանը մահզուզիյէթ իսէրէք. շաֆագատան էվվէլ Պապը Զապթիէեէ ալտէթ իթմիշիր։

—Բաւմ բաթրիգի բաթպէթլու էֆէնտի հազրէթլէրի տիւչար օլտուգլարը խասսէլիքատէն սաղըլմագ իւզրէ պուլունայօրլար իսէ տէ, չու կիւնլրտէ Բաթրիարխանէնին պիր խայը միւհիմմ իշլէրի օլմազլա, վէ բաթրիգի միւշարիւէյէ հազրէթլէրի իսէ, խասթէլիքէրինին նէթիճէի թաքիբեէսի օլարագ տահա պիր միւտատէթ բաթրիգխանէնին իշլէրի իչէ մէշգուլ օլմայագաճաղընտան, թարաֆքընտան վէ քեայէթէն իշլէրէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ Նիգօթիմոս բիսգոպօսու թային իթմիշ տիր։

—Ինկիլիզ զաղէթալարը սուլհ ահանամէսինին ապընը տէրճ իթմիշ օլմալարը թէլէկրաֆ հավատիսի օլմազլա, Լօնիմիզտէրի բօսթա իլէ ալաճաղմըզ էւրօբա զաղէթալարընտան պիզ տախի թէրճէմէ իտիւպ, ճումա վէ էնճէ կէճի ճումա իրթէսինէ գատար պու պապատէ օգուսյանլարըմըզդն մէրագընը տէֆ իտէպիլճէճյիմիզի մէմուլ իտէրիզ։

—Վիէննատան Օպսերվըր զազէթասընը եազըլըզը վէճհ իլէ, Խրտիվի Մըսըր, Սիւրիատա չըգան իսկանտա քէնտիսի զիի մէտսէլ օլմատըզընը իլան իթմիշ տիր։

—Ինկիլիզ Հինտիսթան Նէզարէթի միւսթէշարը Լօրտ Ճէօրճ Համիլթընը պիր մէմուրիյէթի մասուսէ իլէ Պէրլինէ կէօնտերիլմիշ թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Տէնտէ կէտ դուէճմաշընընդ Ռէյրինոդն օնրա կելէն Ռէվէկրաֆլար տըր։

Պէրլին 22 մարթ

Ալէմանիա տէվլէթինին վիէննա սէֆիրի Գոնթ Սթոլպէրկ—Վէրնիժէրօտուն, անգարիպ Ալէմանիա հէյէթի վիւքէլա բիասէթի սանկսիոնէ (եանի Բրէնս Պիզմարգըն վէքեալէթինէ) թայինի միւհթէմիլատտա օլունույօր։

Ս. Բէթէրսպուրկ 22 մարթ

Նիմբէսմի Աժանս Բիւս վէ Ժուրնալ տը Ս. Բէթէրսպուրկ նամ զազէթալար, ազիմ թէէսիրի մուճիպ օլմագտա պուլունան պէնտի մախսուսլար տէրճ իտէյօրլար։ Բուս հիւքիւմէթինին միւրէվվէճճի էֆքէարը պուլունան մէզբիւր զազէթալար տէյօրլար քի, Ինկիլթէրրա միւսալէհէյի գաթիյէյի մէն իթմէք իչին տայիմա եէնի եէնի միւչքիլաթ չըգարմագտա տըր։ Մէզբիւր զազէթալար տէյօրլար քի, չիմտի հէր տէվլէթին վազիֆէսի չունու պիլմէք տիր քի, պիւթիւն ալէմ սուլհու արզուլատըզը վագրթ, եալընըզ պիր տէվլէթ (եանի Ինկիլթէրրա) պու չէյէ նանի օլապիլիր մի։ Մէզբիւր Ռուս զազէթալարը, պու հալատ, էվրօբա տէվլէթլէրի, տօնանմասընը պօզազտան կէրի ալմասընը Ինկիլթէրրատան թալէպ իթմէյի տիրլէր, վէ եօխսա ասայիշի էհալալ իթմէք Ինկիլիզ բօլիթիգասընդն քէֆիինէ մէզբութ օլաճագ տըր տէյօրլար։

Պու սոպահ ալընան Ռէյէրֆլը։

Ս. Բէթէրսպուրկ 25 մարթ

Ժէնէրալ Ինոնաթիէֆ Վիէննա կիթտի։

Պէրլին 25 մարթ

Գոնթ տը Սթոլպէրկ—Վէրնիժէրօտ Բրէնս Պիզմարգըն վէքեալէթի վէ Բրուսիա վիւքէլասընդն բէիսի սանիլիյի մէմուրիյէթինի գապուլ իթտի։

Նօրտտէյչէ Ալկեմայնէ Զայթունկ զազէթասը, տէյօր քի, ահվալը հազրբէյէ մէպնի, Գոնկրէնին իհթիմամընա աղ իւմիտ գալմըշ տըր. ֆագաթ տէյօր մէզբիւր զազէթա, Ինկիլթէրրանընդ չիմտիբի մէսլէքի նէթիճէսի օլարագ, միւճէբրէտ Ռուսիա վէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ մուհարէպէ զուհուր իսէճէք տիր տէյի զանն իթմէմէլի տիր։ Բուս օրտուսու Ցէրսատէթի գուրպինտէ պուլունույօր, վէ օրտույի մէզբիւր տախի, Ինկիլիզ տօնանմասընդն հարաքեաթընա թաթպիգի հարէքէթ իտէճէք տիր։

Բարիս 25 մարթ

Օսմանլը գօնսոլիտէսի
աչըլը 8 15
գաբանտը 8 20

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

14 Մարթ

Էսկ ուս. տիւն ազչ. գար.	9–13
Պու սապահ	9–12
Իթթիգ. 63 (Մութթօն) 6 % ֆ.	41–
» 65 » 6 % ֆ.	41–
» 69 (Բինար) 6	39–
» 72 (Պօն տիւ թրէզօր) Լ.	15–
» 73 6 % ֆ	39–50
Բումէլի չըմէնտըֆէր 3 %	29–

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ տան	Ղրշ. Փր
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	106– 2
Մէթալիք »	121–
Պագըր »	172–
Գայմէ »	261–
Ինկիլիզ լիրասը	109–
Ֆրանսզզ ալթունու	86–38
Բօլ	83–25
Գրրմիզ ալթունու	51–

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

(207 Առաջիկայում տեղամ)

« Կիրիտէ վէ սայրը պիր թաղրմ ատալարտա տախի իսլամլար Ռումճատան պաշգա լիսան սէյլէմէզլէր, վէ Թէբէտէլինի Ալի բաշա զէմանընտա, հիւքիմէթը մահալլիյէնին ագլամ վէ միւքեաթէպէսի հէպ Ռում լիսանընտա ճէրիան իտէր իտի, չէյլէ քի պիր տէրէճէյէտէք Օսմանլըլար քէնտի բայալարընա պէնզէմիշ օլտուլար։

«Վիլայաթը օսմանիյէտէ գըյաֆէթլէր պաշգա պաշգա իսէ տէ, օսմանլը գըյաֆէթի իլէ խրիսթիյան գըյաֆէթինտէ օ գատար աղ ֆէրդ վար տըր քի, խրիսթիյան մը տըր իսլամ մը տըր, գըյաֆէթինտէն Թանըլմայըպ, լէհճէսինտէն Թանըլըր։

«Պէն Պուգրէչոտ էսկի Պոյարլար կէօրտիւմ քի, հալա օսմանլընն էսկի գըյաֆէթինի կիյինիյօրլար, Սթամպօլտա, իւլէմանընն վէ պաղը տիւքեանճրլարընն գըյաֆէթի կիպի (եանի էնթարի, պինիշ ճիւպպէ տէմէք իսթէր)։ Ուլահտա հալա չօրապա չօրապ տէրլէր, պիր ճինս՝ չօրապա տա Ուլահլար նէմչէճէ պիր լուղէթ գուլլանըրլար։

«Օսմանլը Թաամլարը պիւթիւն մէմալիքի օսմանիյէտէ պիր տիր, վէ պունտա գըյաֆէթ գատար տա քիւչիւք պիր ֆէրք եօգ տըր։ Ուլահլար էվատլէրինին չօղունու Բարիստէ Թէրպիյէ իթտիրտիքլէրի հալտէ, հալա պիր չօղ օսմանլը Թաամլարը բիչիրիպ օսմանլը իսմէրինի գուլլանըրլար։

«Լաքին պու պէնզէմէմէք մատտէսի տախի, օսմանլըլարը, Թէպաալէրի օլան ճինսլէրտէն աշաղը օլտուգլարընա պիր իսպաթ սայրլամազ։ Զիւնքի կօլուատա Ֆրանգլար, ինկիլթէրրատա Նորմանլար, վէ Զինտէ Մանչու Թապիր օլունան ֆաթիհ ճինսի, աղ վագրթ զարֆընտա զապթ իթտիքլէրի միլէթլէրէ գարըշըրլար, վէ ճինսլէրի զայպ օլտու կիթտի։

«Էյլէլէր տէ վար քի օսմանլընն գուվվէթի մահվ օլտու պէթտի տէյի բէք աճէլէ իտէյօրլար, օնտան սօղրա էսկի Վիզանթիա իմբէրաթօրլուղու խայալաթընա զահիպ օլարագ, Ռումճարա տօղրու թէվէճճիւհ իտէյօրլար։ Թավշան սույունա պիր էյի չօրպա բիչիրմէնին, իլա թէրթիպի «էվվէլ էմիրտէ պիր Թավշան սահիպի օլմագ տըր։» Պէյլէ տէ պիր Վիզանթիա իմբէրաթօրլուղունու իհտաս իթմէք, եախօտ հիչ օլմազսա պէօյիճէք պիր Ռում գըրալըղը թէչքիլ իթմէք, էվվէլա պիր չօղ Ռում պուլմազա միւհթաճ տըր։ Ռումճար սայը ճիհէթի իլէ մէմալիքի չահանէտէ բէք ազ տըրլար, Եվ մէմալիքի օսմանիյէնին հէր թէրաֆընա եայլմըշ օլտուգլարընտան, տահա զայիֆ տիւշմէքտէ տիրլէր։ Հաթթա Եանեա վէ Սէլանիք վիլայէթլէրի ահալիլէրի տախի հէպ Ռում տէյիլէր։ Բինտօս վէ էթրաֆընտա օլան գազլար ահալիսինին էքսէրիյէթի Ուլահ տըր, հէմ Ռումանիատա սէօյլէնէն Ուլահ լիսանընտան բէք աղ ֆարգը պիր լիսան իլէ թէքէլլիմ իտէրլէր։ Արնավուտլար տախի գըպլէ թէրաֆընտա աշաղը էնիպ Ռում հուտուտլէրինէ տօղրու իլէրիլէմէքտէ տիրլէր։ Ռումճարա տայանմագ պիր չաթլագ գամըշա տայանմագ կիպի տիր։ Զիւնքի Ռումճարտա պիր հիւքիւմէթ իտարէ իթմէք լեյագէթի եօգ տուր։ օնտան սօղրա սալթ քէնտիլէրինի տիւշիւնտիւքլէրի իչիւն սայը խրիսթիյանլարընա տա մէնֆուրու տուրլար։

«Պուլղարլարընն Սթամպօլ Ռում բաթրիքլիյինտէն այրըլմասը, զանն օլունմասընն քի եալընըզ Ռուսիա էնթրիգալարը իլէ հասըլ օլտու։ Սթամպօլ Ռումլարը վագթը իլէ երինէ Ռուսիա նուֆուզունա իսթինատէն Ռում քիլիսէսինտէ նէ գատար պէօյիւք մէսնէտլէր վար իսէ, եալընըզ քէնտիլէրինէ մունհասրը իթմիշլէր իտի։

«Պէնիմ բէք էյի խաթրըմտա տըր քի, Սթամպօլտա ինկիլիզ քիլիսէսինին պիր պէօյիւք մէսնէտտարը, Ռում բաթրիյինէ, սիզ տէ, պու պապտէ ինկիլիզ պէնզէյին տէյի բէք չօղ նասիհաթ իթտի, ինկիլթէրրատա պիր գանուն վար քի, պիր մէմլէքէթտէ նէ լիսան դուլանըլըյօր իսէ, Ռումանի կիւրուհի տէ օ լիսանը դուլանան ահալիտէն օլմալը զըր։

«Պէն Սթամպօլտա իքէն, Պուլկարլարընն, պիր կէնճ Ռում տէսբօթունու նասրլ պաշլարընտան աթմըշ օլտուգլարընա տայիր շուրիվայէթի տինէմիշիմ, Ցէսբօթու ագշամանա պիր էվվէ տավէթ իտիպ, եէտիրիրլէր, իչիրիրլէր վէ ագիրուն կիպի պիր շէյ իլէ սէրսէմիթիրլէր, վէ կէճէլէյին պիր էյիճէ սագալընը թրաշ իտէրլէր։ Ցէսբօթ սապահլայընն գալգար պագար քի սագալ իչինտէն պիթմիշ, մէյտանտա կէօրիւնմէյէ ութանըպ Սթամպօլա ավտէթ իտէր։

«Սէլանիք պիր խրիսթիյան հիւքիւմէթի էլինէ կէչմէք պէտպախթըզընա կիրիֆթար օլա, մէսէլա եա Ռումճարա եա եարըմ Ռուս եարըմ Պուլկարլարընն էլինէ կէչսէ, գօճաման Եահուտի միլէթինին խարապիյէթի տէմէք տիր, վէ բէք իհթիմալ տըր քի Եահուտիլէր, պիր իքինճի տէֆա տահա գօվուլմագ, վէ տէնիզ աշըրը եէրլէրէ հիճրէթ իթմէյէ մէճպուր օլմագ պէլիյէլէրինէ տէ ուղրայապիլիրլէր։ Զիւնքի պու Եահուտիլէր տէ, Օսմանլը Թէպաասընտան օլան Եահուտիլէրին էքսէրիյէթի կիպի մուգատտէմա Սպանիատան գօվալանըպ անճագ մէմալիքի Օսմանիյէյէ իլթիճա իտէպիլէն Եահուտիլէրին ճինսինտէն տիրլէր։ Պու Եահուտիլէր հալա էսկի Սպանեօլ լիսանընը սէօյլէրլէր վէ իպրանի հուրուֆթը իլէ Թապ իւնէր օլունուր պիր ղաղէթալարը տա վար։

«Սէլանիքտէ Եահուտիտէն տէօնմէ պիր չօղ տա իսլամլար վար տըր քի եալընըզ պիրի պիրինտէն գըշալըպ գըզ վէրիրլէր, պունլար ճինսլէրինի գարըշըրմայըպ, Թէմիզ սագլատըլար, օլապիլիր քի պունլար տա պէօյիւք հարէքէթլէր կէօրսիւնլէր, վէ էսկի տինտաշլարընն հալինէ կիրիֆթար օլսունլար։

«Պուլկարլարընն Պուլկարիսթանտա օլան սէրվէթ վէ սաատէթինէ պիւթիւն Ռուս օրտուսու տախի շահատէթ իթմիշ տիր, պու պապտէ եալընըզ Ցէյլի Նիւզղազէթասընընն եաղտըգլարը, տիւք տ'Արկայընն իտտաալարընը չիւրիւթմէյէ քեաֆի տիր։

Խիթամը եարընա

ԳՕՆԿՐԷ. 15 Մարտ թարիխով։

Պերլին, 14 մարթ.

Գօնկրէնին բէք չապուգ իճթիմաը արթըգ բէք միւհթէմիլ տէյիլ տիր։ Ինկիլիզ վէ Աւսթրիա, Ա.յա Սթէֆանօզտա իմզալանան ահանամէնին խորբճընտա պաշգա կիզլի մուդավէլէլէր օլմատըղընա տայիր մաթլուպ իթտիքլէրի քէֆալէթ իչիւն հալա ըսրար իթմէքտէ տիրլէր։ պու հալտէ Ռուսիանընն տախի աման պիր ան եվվէլ գօնկրէ թէճէմմիւ իթտին տէյի հիչ պիր էմլ վէ արզուսու եօգ տուր։

Վիէննա, 14 մարթ.

Գօնկրէ, Ռուսիա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէ ադտ օլունան ահանամէնին մէճմուինի՞ մի մուհաքէմէ իտէճէք, եօգսա եալընըզ մէնաֆիի տիւէլը Էրզրաայա միւթաալիգ օլանը մը, գօնկրէնին պու սէլահիյէթի հագգընտա ինկիլթէրրա վէ Ռուսիա պէյնինտէ զուհուրա կէլէն իխթիլաֆաթ հալը թէսվիյէբէլիր օլմամըշ տըր։ Պու պապտէ նէ իչիւն՝ մէքթուբ տավրանմայա մէճպուր օլտուղու հագգընտա Ռուսիա տէվվէթի բէք չօղ իյդահաթ վերտի իսէ տէ, հալա քեար իթմէմէքտէ տիր։

Պու էյդահաթ, թէքրար չունու թէքքիտ իտէր քի, ումումի Էրզրաա մէնաֆիինէ միւթաալիգ օլան պէնտէր իւզերինէ միւզաքերէ լաղմտըր, վէ պունլար հէր հալտէ գօնկրէնին թաատիգինէ տէ միւհթաճ տըր։ Պու ճիւմլէ իլէ Էրզրանընն մէնաֆիի ումումիյէսինէ տօգունան չէ՛ր նէլեր տիր, պուրասը հալա աչգալը։ Իմտի հանկը մատտէ՛ր գօնկրէյէ արզ օլունաճագ, պու խուսուստա Ռուսիանընն հէր նէ մաթլուպու տախի օլա, էսասընը եանի գօնկրէյէ արզ օլունաճագ մատտէլէր պուլունմագ մէպտէսինի թաալիլ իտէմէզ, ինանքի պու մատտէ հագգընտա գօնկրէեէ տավէթ օլունան հէր տէվվէթ քէնտի բէյինտէ սէրպէսթ օլաճագ տըր։

Վագտա սիւրէթը զահիրէտէ, Ռուսիա իլէ ինկիլթէրրա պէյնինտէ մէվճուտ օլան շու իխթիլաֆ, հէր նէ գատար պիր մէպտէ իւզերինէ իսէ տէ, պունա չօղլուգ էհէմմիյէթ վերիմէմէք տէ օլապիլիր, չիւնքի Էրզրաայա միւթաալիգ մէսէլէլէր հագգընտա, գօնկրէնին պիր հագգը օլաւ օլմատըղընա տայիր Ռուսիա գարշը կէլմէօր։

Ինկիլթէրրանընն, գօնկրէ մութալագա ահանամէնին հէր պէնտինի տէ թաատիգ իթմէլի տիր տէյի մուսրիրէն իտտաա իթմէսի, պաշգա պիր սէպէպ իչիւն օլմայըպ չունուն իչիւն տիր քի, Ռուսիա Թիւրքիա իլէ ադտ իթտիյի ահանամէյի բէսմէն գօնկրէյէ թէպլիղ իթսին, վէ տէսին քի իշթէ պէնիմ իլէ Օսմանլը մատէյինինտէ իմզալատըղմըզ ահանամէ պու տուր, վէ պէյնիմիզտէ պունտան պաշգա կիզլի վէ աշիքեար մուգավէլէ տահա եօգ տուր։ Ինկիլթէրրա պունու Ռուսիայա բէսմէն վէ գօնկրէ մուվաճէէսինտէ թագրիր իթտիրմէք իսթէր։

Պէյլէ պիր իտտաայա Ինկիլիզ դասլինէթինին հագգը եօգ տէյիլ տիր, չիւնքի Ռուսիա տէվվէթի սուլհ հագգընտա տէվվէթի Ալիյէ իլէ օլան միւքեալէմէլէրինի ահալիլէրտէն զկյատէ դասլինէթլէրտէն օ տէրէճէ ուսթալըգա քէթմ իթտի քի, չիպհէեէ մէյտան վերտի։

Պու ճիւմլէ իլէ Ռուսիա ահանամէյի գօնկրէեէ կէթիրիպ՞տէ, իչթէ թէքմիլ ահանամէ պու տուր տէսէ, եալընըզ պու մուամէլէ Օսմանլը իլէ Ռուսիա պէյնինտէ կիպլի պիր ահանամէ օլմամասընա բէք տէ պիր էմնիյէթ ատտ օլունամազ։

Պու մատտէ աչըգ աչըգա Ռուսիայա սիվալ օլունմալը տըր. տէյէնլէր տէ վար, լաքին պու տա սաղ պիր էմնիյէթ սայրլամազ. տէյիլ քի, Ռուսիա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէ պիր կիզլի ահանամէ վար իսէ, Ռուսիա օնու ինքեար իտէպիլիր տէյի. իլա չունուն իչիւն քի, չիմտի Ռուսիա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէ եէնի պիր մինասիպէթ հասըլ օլտուղունտան, պու մինասիպէթ իգթիզասընտան պաղը էօյլէ մատտէլէր հագգընտա տա պիր չօղ իթթիֆագլար վէ իմթիհանլար հասըլ օլապիլիր քի, պիր ահանամէ եա մուգավէլէյէ բէսմիյէ գըյաֆէթի կիյիրիլմէյէրէք տախի պէյնիլէրինտէ եինէ օ հիւքմնտէ օլապիլիր։

Հագիգէթէն Ռուսիա պէօյլէ մահրէմ վէ խուսուսի մուգավէլաթ տա թանզիմ իթմիշ, եախօտ պունլարա իլէրիսի իչիւն պիր եօլ տա աշմըշ օլա, հիչ պիր տէվվէթ պունլարը մէյտանտա չըգարմասը իչիւն Ռուսիայը զորլայամազ, մէկերքիմ քէնտիսի քէնտի հիւսնի րիզասը իլէ տիլերի մէյտանտա չըգարսըն։ եախօտ իլէրուտէ ֆիիլիեաթը իլէ քէնտի քէնտինէ մէյտանտա չըգսըն.

Ֆիվագի իքի տէվվէթ պէյնինտէ պէօյլէ կիզլի պիր չէյ վար իսէ պունլարը մէյտանտա չըգարմայա ճէպր իթմէք, պէրիմ մաթլուպան աքսիսինի տէ հասըլ իտէպիլիր, օնտան մաատա գօնկրէնին մուվաֆագաթէ պիր իշ կէօրճէճէյինէ բէք սաղլամ պիր իմիտ տէ հասըլ իտէմէզ։ Ռուսիա իլէ Օսմանլը, միւրատլարը եախօտ պիրիպիրինտէն մաթլուպլարընէ իսէ, եարմըշլար պիթիրմիշլէր վէ պիր ահանամէյէ բագթ իթմիշլէր տիր, վէ մէմուլ օլունմազ քի ախիր տէվվէթլէրին քէյֆինէ կէօրէ, պունլարը թէպտիլ թաղերիր իթմէկէ բէք տէ մէյեալ օլսունլար. հաթթա պունուն պիր ուճու օրթասը պուլունմազ իսէ եանի պիր օրթա եօլ պուլունմազ իսէ տահա բէք չօղ հէմ տէ էսասը միւշքիլաթ տա զուհուրա կէլէպիլիր քի, գօնկրէնին կէրի գուլաճաղընա սէպէպ օլուգտան մատտա տահա ֆէնա նէթիճէլէր տէ հասըլ իտէպիլիր։

Ինկիլիզ տէվվէթի եունան հիւքիմէթինին տախի գօնկրէեէ տուխուլինէ իրթիմաս իթմիշ օլուպ, պունուն էսասընա, Ավբաթրիա, Ալէմանիա վէ Իթալիա տախի մուվաֆագաթի կէօսթէրմիշ տիրլէր։

Պու ճիւմլէ իլէ պունուն գարարը գաթիսի եինէ գօնկրէ թէճէմմիւնէ թաալիգ իտիմիշ տիրքի եօլընըզ 1856 Բարիս ահանամէսինի իմզա իտէն տէվվէթլէրտէն միւրէթթէպ օլաճագ տըր։

Աւսթրիա տէվվէթի, հէր նէ գատար պունա մուվաֆագաթ իթմիշ իսէ տէ, էյէր Ինկիլիզ վէ Ռուսիա բաղը օլուրլար իսէ, գօնկրէնին թէճէմմիւիւնտէն էվվէլ տէ պու Եունան մէսէլէսինին միւզաքերէսինէ կիրիշմէյէ հազը օլտուղունու տա պաշգաճա պէյան իթմիշ տիր։ Աւսթրիա տէվվէթի, թաաթիր իյդէտի պիր միւզաքերէյը ուսուսիսինտէ, իմարէթլէրինտէ գօնկրէյէ տախիլ օլմագ մէսէլէսի հագգընտա պաղը իյզահաթա կիրիշմիշ տիր. իմարէթլէր տէվվէթը Ալիեէյէ թապի իքէն, տէվվէթի մաթպուալէրի իլէ մուհարէպէտէ պուլունտուգլարընտան, պունլարըն հալի Եունանա գրյաս օլունմազ վէ պու մէսէլէնին հալի պէհէմահալ պէօյիւք տէվվէթլէրին գարարընա միւհթաճ տըր տէմիշ տիր։

Եունանըն գօնկրէյէ տուխուլի, իսթէր գօնկրէտէ գարար վերիլսին իսթէր գօնկրէտէն էվվէլ պաղը տէվվէթլէր պէյնինտէ, Աւսթրիա իսթէյօր քի Եունանընն գօնկրէյէ տուխուլինին իմարէթլէրին տուխուլինէ տայիր տալա վէ պաթա պիր թէյսիրի օլմասընն։

Բարիս 14 մարթ։

Ցիւնքի կիւն հէր նէ գատար պունուն մուզայիրի տէնտի իսէ տէ Մըսրը, վէ Գուտտու շէրիֆ վէ Թունուզ մէսէլէլէրի գօնկրէյէ արզ օլունմայաճագ տըր։ Պունա բաղը օլմտեան իլը էվվէլ Ֆրանսա օլուպ, օ պիր տէվվէթլէր տէ պու պապտէ Ֆրանսայա մուվաֆագաթ կէօսթէրմիշլէր տիր։

Պու ճիւմլէ իլէ պու իլչ մէսէլէ տախի սիրէթը մութլագատա գօնֆէրանս միզաքէրթընընխաբրճընտա պըրագըլաճագ տէմէք տէյիլ տիր. ֆագաթ հէմմումմում տէվվէթլէրին իթթիֆագը վէ հէմ տէ անլէրաէն թախսիս օլունան չէրայէթ իլէ օլապիլիր օլտուղունու աղնաթմագ իչիւն տիր։

Պու իչ մէսէլէնին էն մուհիմմի, Մըսրը մէսէլէսի օլտուղունան պունուն մութլագա գօնկրէտէ միզաքէրէ իտիմէսի, Մըսրրտա մէնաֆիի մուխտուսէլերի օլսն տէվվէթլէր պէյնինտէ էսասէն գարակիր օլմուշ տուր։

Մըսրրն իտարէճէ վէ մալիյէճէ թանզիմաթը հագգընտա պիրլիքտէ միւտախէլէ իթմէք խուսուսու Ֆրանսա տէվվէթի թարաֆընտան Ինկիլթէրրայա արզ օլունմուշ օլտուղունտան, Ինկիլիզ պունա տէր ագապ մուվաֆագաթը քեամիլ իպրազ իթմիշ տիր։

Շիմտի Մըսրրտա իքի թէպալիյէթ վար, պիր քի տէվվէթը Ալիյէ թէպաասը տըր, պիր տէ քի Մըսրը քէնտիսի էվրօբատան ճէլպ իթտիյի պիր թաղրմէճճէպի հաքմլէրին հիւքմիւ աթընտա տըր. Մըսրրը պու իքինէվի թէպասլըգտան տախի գուրթարմագ լազմ կէլիյօր, վէ Ինկիլիզ պունա թէչէպպիւս իթտիքտէ պաշգա հիչ պիր տէվվէթտէն մուխալէֆէթ կէօրմէյէճէյի տախի մալիմմ տիր։

Ինկիլթէրրա իլէ Ավսթրիանընն մէյտանտա չըգարտըգլարը միշքիլաթ հագգընտա, Ալէմանիանընն թէվասսութ իտիյօր օլտուղու վէ պու մուամէլէյէ տէ եօլունտա պուլունտուղու կէօրիւլիյօր։

Ալէմանիա, Ֆրանսա, վէ Ինկիլթէրրա չու սոն վագթլարտա պիրիպիրինէ օ գատար եագըն կէտիլլէր քի, պունտան ագտմ գօնկրէտէ պուլունաճագ տէվվէթլէրին թագսիմնէ Խայլը պիր թէյսիր իտէճէք տիր։ (եանի չիմտիյէտէք հանկը տէվվէթ հանկը Վենրաֆտա պուլունտու իսէ, պունտան պէօյլէ բէք եօյլէ օլամայաճագ զանն օլունյօր տէմէք իսթէր։)

Սըրպ հիւքիւմէթի տախի ումումի տուէլը զամինէեէ պիրէր միւզէքքէրէ կէնտէրիպ, քէնտինին տէ գօնկրէեէ տուխուլ իթմէյէ հագգը օլտուղունու իտտաա իթմիշ տիր։

—

Գօլքնեը զաղէթասընա տէլմ օլունան պիր թէլէկրաֆ մաալինէ նազարէն, Ռուսիա իմբէրաթօրու Ալէքսանտրօ, Բարանընն քէնտինէ եազըրը մէկթիւպէ կիւզել պիր ճէվապ վերիպ, լէհ գաթօլիքէրի իւզերինէ պիր միւքեալէմէ աշըլմասընա պէօյլէ պիր հիւսնիւ տէլալէթ իթմիշ օլտուղունտան նաչի իտտսէթէն թէչէքիւր իթմիշ տիր։

—Էրզրաա հիւքմտարանընտան եախօտ հիւքմտար մագամընտա օլանլարտան, Ցօն Գարլօտան

Բաբայը թէպրիք իթմէյէն հիչ պիր բրէնս գալմամըշ տըր։

—Բոմա 16 մարթ։

Բաբա հազրէթլէրի հուզուրունա չըգան զուվվարըն իպրազ իթտիյի իֆրաթ թաասսիպատան բէք մէհմուն օլմաագղընը, միմ քին մէրթէպէ քէնտիլէրինէ թէֆհիմ իտէյորումուշ։

Բաբա պիւթիւն գաթօլիքլիք ալէմինէ նէյր իտեճէյի անսիգլիք նամէսինի հիչ պիր սըր քեաթիպի, եա մուավին իլէ իսթիշարէ իթմէյերէք, քէնտի քէնտինէ գալէմէ ալմագտա իմիշ։

—Բաբա հազրէթլէրի Ալէմանիա վէ Բուսիա իլէ պիր հիւսնիւ իմթիզաճ էմէլինտէ օլուպ, պունուն էսպապը վէսայիլինի իսթիսհապ իթմէքտէ օլուուղու հալտէ՝ Իթալիա հիւքիւմէթի կիթտիքճէ Բաբայա զըտտա օլաճագ հարէքէթլէրտէ պուլունմագտա տըր։ Մուախարէն Սալէրնօրա բաբանընն նասպ իթտիի բիսգոբոսու Իթալիա հիւքիւմէթի գապուլ իթմէյիպ, պունտան պէօյլէ նասպ օլունաճաղլարը տա գապուլ իթմէմտէմիշ տիր. եագընտա պու իքի հիւքիւմէթ պէյնինտէ պէօյիւք պիր շէյ բաթլայաճագ տէնիյօր։

ԻՆԿԻԼԻԶ ԲԱՐԼԱՄԷՆԹԻ

—

ՄԼՊՈՒՍԱՆ ԳԱՄԱՐԱՍԸ

(Մ-ԸՆ 15 ԷՋԸՆՄԸ)

Սըր Սթէֆֆօրտ Նօրթգրթ, սըր Գամբպէլէ ճէվապէն, Ինկիլթերրա, Բուսիա վէ Թիւրքիա պէյնինտէ ագտ օլունան մուահէտէնամէնին թէմամըյլա գօնկրէյէ արզ օլունուպ, հանկը պէնտլէր տուէլի մուազզամատան գապուլ օլունապիլէճէյի անլաշըլմասընը թալէպ իթմէքտէ օլուուղունու, վէ քէնտիսինին տէնքի պէյանթընտան մագսէտի իշթէ պունու պիլտիրմէք իտուկինի պէյան իթմիշ տիր։

Պահրիյէ նազըրը Մր. Սմայթ պահրիյէ պիւտճէսինի թագտիմ իտուպ, իշահաթը լազըմէյի իլավէ էյլէտի։

Մր. Սմայթ տէտի քի, պահրիյէ պիւտճէսի ասայիշ վագթընտա թէնզիմ օլունմուշ իսէ տէ, պունու թանզիմ իտէնլէր շու էֆքեարտա պուլունմուշլար տըր քի, պիր հիւքիւմէթ, ասայիշ վագթընտա պուլունտուղու հալտէ, միւճէրրէտ ասայիշ էպէտի օլաճագ տէյի իւմիտ իթմէմէյի տիր։

Հիւքիւմէթ պահրիյէ թախսասանընընն խայլըճա արթըրըլմասընը, վէ պու սուրէթլէ պահրիյէնին ինկիլթէրրա արազիսինի, նամուսունու վէ մէնաֆիինի մուհաֆազայա քեաֆի օլաճագ մէրթէպէտէ պուլունմասընը թալէպ իտիյօր։ Հուտուտ մուհաֆազասընա մէմուր օլան ասքիր վէ ասքիրի իհթիյաթիյէ էրէյիճէ պիր գուվվէի ասքէրիյէ թէչքիլ իթմէքտէ իսէյէր տէ, պունըրա էլչիսէ եաբմայը, վէ հինի հաճէթտէ քիրալանաճագ օլան սէֆինէյէ ատէմ վէ լէվազիմաթ թէտարիք իթմէյի տիր։

Հարպիյէ նազըրը նութգունա տէվամ իտուպ, պիւտճէնին պազը ֆասըլլարընա տայիր իշահաթ վէրմի։ Միւշարիլէյհ տէտի քի օն պիր գըթա գըրհը եա եաբըմագ իւզրէ պուլունուպ ինչալերի իհթամ պուլաճագ վէ եա եա սաթուն ալընաճագ տըր։ Նազըրը միւշարիլէյհ, ագտէմէրի պիր օսմանը հարպ սէֆինէսի օլան Օրհոն սէֆինէսինին ինչաթը իլէ, ալթը գօրվէթ, իքի գըթա թօր տուպասը վէ 28 գըթա թօրբիլ վաքօրունուն ինչաթը իքմալ օլունմասընը թէքլիֆ իթտի։ Մէգքիւն թօրբիլ վաքօրլարընն եազա գատար հազրը օլաճագը մէմնուլ տուր։ Ինկիլթէրրա թօրբիլ իչիւն մախսուս վաքօր եարմատան սայիր նէվ վաքօրլարը պու շէյէ գուլլանապիլիր օլտուղունատան, սայիր տէվլէթլէր գատար թօրբիլ վաքօրունա իհթիյաճը եօգ տուր։

Հարպիյէ նազըրը շունու տախի իլավէ էթտի քի, էյէր կէմի ինչասընա մախսուս օլան տէսթէկեահլարտա իշլէր պիր եանատան արթար իսէ, պունուն իչին ֆէվգէլատէ պիր մէպլաղ թալէպ իթմէսի ազըմ կէլէճէք տիր։

Մէպուսան գամարասը հարպիյէ պիւտճէսինին պիւթիւն պէնտլէրինի, ըէյ վերէրէք գապուլ իթտի. անճագ պահրիյէ սիլահ վէ միհիմմաթ տէբօղիթօլարընա տայիր օլան պէնտլէր իւզերինէ ըէյ թէկլիֆ օլունտու։

ՏԻՈՆԳԻ ԲՕՍԹԱՆ

—

ԻՆԿԼԻԶ ՎԱՆԳԱՐԴԻՆԻՆ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ

Լոնտրա, 15 մարթ։

Բարլամէնթ ազասընան պիր զաթ, Բուսլար Մարմարատա պուլունան ինկիլիզ տոնանմասընը իլի սաամ զարֆընտա էսիր ալապիլիրլեր տէմիշ օլմաղլա, Լորտ Տէրպիին թէտապիրի չէտիտ իլիթիսազընա իթմէքտէ օլաուղու մուխալիֆէթտէն ազալը, պէյնէլ ահալի բէք հիատէթ վար տըր։ Կէչէն հաֆթա ամիրալ Հէյ միճէրրէտ պօղազը կէչիպ պօզակ իշէրիսինտէ պուլունան Ամիրալ Գըմբրլ իլէ պիրլէշմէք էմրինի ալմըշ իքէն, Լորտ Տէրպինին թէքրար պէ թէքրար թալէպի իւզրինէ պու էմրի կէրի ալընմըշ իտի. հալ պու քի, ինկիլիզ տոնանմասընա պէօյլէ պիր իմտատ կէնտէրմէնին լուզումսօ աէրկէճ ալէրքեար օլմուշ տուր քի, Լորտ Տէրպի տսիի քէնտի իտուտասընտան վազ կէչմէեէ մէճպուր օլտու, վէ շիմտի պօղազտաքի վէ Մարմարատաքի Ինկիլիզ ֆիլօլարընա խայը իմտատ կէօնտէրիլէրէք, պուվվէի մէվճուտէլէրի իքի գաթ օլաճագ տըր։

Լոնտրա 15 մարթ.

Կլօպ զազէթասընընխապէր վերտիեինէ կէօրէ, մուհարեպէ վուգուրնտէ հէբսինատէն էվվէլ հարէքէթ իտէճէք օլան իսթիհքամ զապիթանը, իլք էմրի իչիւն հազը օլմագ իւզրէ էմրի արմըշլար տըր։

Հինի հաճէթտէ իսթիխտամ օլունմագ իւզրէ կէօնիւլիւ թապուրլարը թէչքիլ օլունաճագ տըր։

Ճարօն տէվլէթի իչիւն օլարագ Ինկիլթէրրատա ինչա օլունան պիր գըթա զըրհը Ինկիլիզ հիւքիւմէթի ատթուն ալմըշ վէ եախատ արմագ իւզրէ տիր։

Տէրսատէթ 15 մարթ.

Կէլիպօլու ճիհէթինտէ պուլունան Բուս ասքէրի արթըրըլմըշ տըր։

ԳՕՆԿՐԷ ՎԷ ԳՕՆԿՐԷ ՇԱՐԹԼԱՐԸ

Մէմօրիալ Տիբլօմաթիգտէ օգունմուշ տուր

«Լօնտրատան ալմըշ օլաուղուրմուզ մալիմաթա կէօրէ, Ինկիլիզ գապինէթի Բուսիատա չու շէյլէրի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

«Ա՛յա Սթէֆանոստա իմզալանան ահտնամէնին թէմամը յա գապինէթէ թէպլիղի.

«Բրէնս Պիզմարգ Գօնկրէյէ բիասէթ իթմէզ, վէ եախոտ նամիզաճլըզը, իբի եա իւչ իճթիմաա բիասէթ իթմէյէ միւսաատէ էյլէմէզ իսէ, միւշարիլէյհին եէրինէ ըէիս օլաճագ զաթը, ինթիխապ ուսուլիյլէ թայինի.

«Բուս ասքէրինին, Գօնկրէ գարարընա տէկին, Տէրսատէթտէն ագալլի օթուզ միլ մէսաֆէյէտէք կէրի չէքիլմէսի։

«Խունանդն Գօնկրէյէ իշթիրաքը, Բումանիա, Սըրպիա վէ Գարատաղընը իշթիրաքը խուսուսունատա իլէրուտէ միւզաքէրէ իտիմէսի։

«Գօնկրէյնին բրօթոգօլու իմզա վէ թասդիգ իտիլմէք իւզրէ, պի թարաֆ տէվլէթլէրէ, եանի Բրիթանիա, Իսբանիա, Շուէտ, Տանիմարգա, Պելճիգա վէ Ֆիլէմէնք տէվլէթլէրինէ թէպլիղ։

«Գօնկրէնին միւտաէթի իճթիմաը անճագ ալթը հաֆթա օլմասը։»

Թէրճիմանը Լ.Ֆ.Ա. — Սայր պազը Եվրօբա զազէթալարընն տախի մալիմաթընա պոգարագ, կէօրիւնիւր քի Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին գօնկրէ հազգընտա Բուսիատա պու նէվ պազը չարթլար թէքլիֆ իթմիշ օլմասը բէք տէ էսասըզ տէյիլ տիր։

Պրէմ, 15 մարթ։

Բրէնս Պիզմարգ պիզզաթ գօնկրէտէ պուլունմազա մուվաֆագաթ իթթի. միւշարիլէյհ պու շէյէ անճագ մարթ 12 տէ մուվաֆաթ իթմիշ տիր. մալիմ օլտուղու վէճհէյլ Բրէնս Պիզմարգին զայիֆ միզաճ օլմասը, եօրուլմազա միւսաատէ իթմէմէքտէ տիր։ Ֆագաթ վէլհասըլ կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք բրէնս կօրչագօֆ Գօնկրէտէ պուլունաճագլար տըր։ Գօնկրէնին անգարիպ իճթիմաը միւհիմ իսէ պիր տէ, չօգլուգ քիմսէ գօնկրէնին իշ կլօրպիլէճէյինէ ինանմայօր։ Գօնկրէնին Պերլինտէ իճթիմաը վէ բրէնս Պիզմարգին բիասէթի գապուլ իթմէսի գօնթ Անտրասինին իշի տիր։ Գօնթ Անտրասի Ավսթրիա վէ Մաճար տէվլէթինին իշլերինտէն գօնկրէտէ հէման քէնտիսի պիզզաթ պահս իթմէեէ գարար վերմիշ, վէ հինի հաճէթտէ Բուսիա անճագ բրէնս Պիզմարգին սէօզլունէ գանապիլէճէյինտէն, գօնթ Անտրասի բրէնս Պիզմարգին բէիս օլմասընը խոտտա իթմիշ տիր։ Բիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, Բուսիա գօնկրէտէ բէնտի թէքլիֆլէրինտէն պիր խայը չէյ թէնզիլ իթմէեէ բաղի օլաճագ իմիշ. ֆագաթ պու խայը չէյին նէտէն իպարէթ օլտուղու պէեան օլունմայօր։

Տավէթնամէլէրի Ամանեա կէօնտէրէճէք տիր, ֆագաթ տավէթնամէնին սուրէթի թահրիրի նէ կիպի օլաճագը պիլինմէյօր. տավէթնամէնին սուրէթի թահրիրինճէ պազը միւշքէլէթ վար տըր. շիմտիլիք շու գատար պիլինիյօր քի, կէօնտէրիլէճէք տավէթնամէնին պիր լայհասը ագտէմճէ Բուսիատա վէ շիմտի պէլքի տէ սայը տէվլէթլէրէ թէպլիղ օլունմուշ տուր. էյէր տէվլէթլէր պու լայհայը գապուլ իտէրլէր իսէ, օլ վագթի ըէսմի տավէթնամէ եազըլապիլէճէք տիր։

— Զաս զազէթասընա Վիէնատան եազըլըզը վէճհէյլ, Ամանիա պէեան իթմիշ տիր քի, (քիմէ՞, նէ՞ վագթի, նէ՞ միւնասիպէթլէ, պուրալարընը մէգքիւր զազէթա պիլտիրմէյօր։) Բուսիա վէ Ավսթրիա պէյնինտէ պիր հարպ վուգու պուլուգտա, քէնտիսի պիթարաֆ գարմագ նիյէթինտէ տիր, ֆագաթ չու շարթ իլէ քի, նէ Լէհ մէսէլէսի վէ նէ տէ Լէհիսթան հուտուտու մէսէլէսի մէյտանա գօնմայաճագ տըր։

— Պերլինտէն Բէչթեր Լոյտ զազէթասընա եազըլըզընա կէօրէ, գօնկրէտէ միւզաքէրէսի մուգարրեր օլան Եունան մէսէլէսի հագգընտա Ավսթրիա իլէ Ինկիլթէրրա աէվլէթլէրի պէյնինտէ իթթիֆագ հուսուլէ կէլմիշ տիր։

Պուլգարիսթան հիյէթի ճէտիտէսինէ գարշըլըգ պիր գուվվէթ օլմագ իւզրէ, մէգքիւր իքի տէվլէթլեր Սէրանիք, Թըրհալա վէ

ՇԱՐԴ ՄԱՀՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՔՐԱՐ ՐՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

(204 նումէրօսան տէվամ)

ՊԱԼԳԱՆԼԱՐԸՆ ԿԷՋԻՏԻ

Ալէմանիա մարեշալը Մօլթքէ 1828–29 Բուսիա մուհարէպէսինի եազըլըզը քիթապտա չու վէճհ իլէ պիր իսթար իթմիշ տիր։

Բումէլիտէ Օսմանլըլար պիր մուհարէպէյէ թէչէպպիւս իթտիքտէ ասքէրլէրինի տաղթմամալը տըրլար։ Թիւրքիսթանընն պիրինճի խանթը մուհաֆազասը Պալգանլար տըր։

Իչթէ պու էնատէ Էվրօբանընն պիրինճի ճէնկեավէր վէ մուզաֆֆէր պիր սերասքէրինին քէլամլարը տըր պունլար։ Ազտիլ Բէյրիմ բաշանընն Թունա քէնարլարընտա չօգլուգ ասքէր պրագմայըպ Թունա կէչիտինէ բէք տէ էհէմմիյէթ վերմէմէսի աճապ պէօյլէ պիր բլան իգթիզասընտան մէյտանա պունու պիլէմէյիզ, լաքին թաճիւպէ շայան եէրի չու տուր քի Բուսլար պիր թիւֆէնք տախի բաթլաթմայարագ, Պալգան կէչիտլերինի տէ զապթ իտիվերտիլէր։

Թըրնօվայը ալտըգտան սօղրա ճէնէրալ Կուրգօնուն իլք էմրի, էօթէտէ պէրուտէ նէ գատար միւֆրէզէ վէ բէրաքէնտէ գօլարը վար իսէ ճիւրիէսինին տէ Թըրնօվայա ճէլպինէ միւթաալիգ լ.տի. պու ասքէր արտ արտա Թըրնօվայա կէլտի եէթիշտի վէ ճէնէրալ Կուրգօ տէօրթ կիւն տէօրթ կէճէ չալըշըպ, Պալգանլարը կէչմէք իւզրէ ասքէրէ նէ՛ թալմամաթ վէ նէ լէվազիմաթ լազըմ իսէ, ճիւմլէսինի տէ իքմալ իյլէտի։ Քեաֆֆէի լէվազիմաթը հայվանլարա եիւքլէթմէք իւզրէ տէնկ տէնկ պաղլաթաը, օնտան սօղրա Օսմանլը ասքէրի իւզերինէ նէ մալիմաթ լազըմ իսէ, ճիւմլէ թէրաֆընտան թահդիդ իյլէտի։

Բուսիա տիբլօմաթլարընտա Բըրլէնս Զերէթէլէֆ Նամ պիր կէնճ իյիտ օլուպ իլանը հարպ էնասընտա Բարիստէ Բուսիա սէֆաիէթինտէ աթաշէ իտի, պու զաթ իլանը հարպ վուգու պուլուր պուլմազ սէֆարէթ մէմուրիյէթինի թերք իտիպ վէ կէօնիւլիւ գազագ ասքէրինէ մախսուս չավուշ ըյաֆէթինէ կիրերէք Պուլկարիսթանա վէ Բուս օրտուսունա կէլիպ Պուլկար լիսանընը սու կիպի պիր օլտուղունատան, օրտույա պէօյիւք խըզմէթլէր իթտի։ Ասլա եօրուլմայարագ քէնտինի հէր թէրաֆա սալտըրըպ Պալգանլարտան պիր կէչիտ արատը, վէ էյլէ պիր կէչիտ պուլտու քի սօղրատան ճէնէրալ Կուրգօ ասքէրինին կէչմէսի իլէ իսմի էպէտի գալաճագ տըր։ Պու Բրէնս Պուլկարլարը քէօյլիւլերի գըյաֆէթինէ կիրիպ Խային քէօյլունէ գատար քէչֆէ կիթտի, օնտան էօթէսի արթըգ Պալգանլարը պէրի թէրաֆը օլ մէշհուր Թունճա օվասը իտի։ Պու կէչիտէ սօղրատան պիր չօգ խմիէր վերիլտի, Դալիֆար պօղազը Զելէն քէօյ պօղազը տա տէնիպ Նիհայէթ Խային քէօյիւ պօղազը իսմի տայիմի գալտը։ Պու կէչիտ Օսմանլըլարա տա նամալիւմ օլմայըպ Խային պօղազը թէսմիյէ օլունուր ուտու, լաքին օ տէրէճէ կէչիլմէզ պիր պօղազատա օլունուրուտու քի պուրալարա պիր նէֆէր մուհաֆազա ասքէրի տախի պըրագմամըշլար ըտը։

Էօթէտէ ճէնէրալ Կուրգօ իսէ Օսմանլընն Թըրնօվատա՝ Տրէնօվատա վէ Կապրօվատա քիւլլիյէթլու զատ վէ զախլրէ պրրագմըշ օլտուգլարընտան խապէրտար օլտուգտա, օ տա օնլարը զապթընա կէչիրիպ, ասքէրինի պէսլէտի։

Պալգան կէչիտլերինին էն պաշլըճասը Շիպգա պօղազը օլուպ, Օսմանլըլար եալընըզ պու պօղազը թահթը մուհաֆազայա ալըպ օ պիրլէրինէ եալընըզ պիրեր նիկեահլան գօլու պրրագմըշլար ըտը օ տա խային պօղազընտան մատատասընտա։

Շիպգատա տախի յուլիսին ասգուլունա գատար եալընըզ իբի եիւզ նէֆէր մուսթահֆըզ ասքէրի օլուպ, եալընըզ՝ կիւնիւ Շիպգայատա պէշ թապուր արապ ասքէրի, տաղ թօբլարը վէ պիր սիվարի պաշը պօղուգ վաղ օլմուշ ուտու։ Օսմանլըլարընն Շիպգայա Դրուբ թօրու չըգարաճագլարը տա Պուլկարլար թէրաֆընտան խապէր վերիլմի իսէ տէ, պու թօբլար նագլ օլունտու մու օլմասը մը Բուսլար պիլէմէյիպ, ֆագաթ Դըզանլըզ թէրաֆընտան թօբլարը նագլ իթմէք իչիւն Քօլարը հազըրլամագտա օլտուգլարընա վագթի օլմուշլար իսէ։

Շիպգա պօղազընն պու խթիհքամաթը միւքէմմէլ եազայը միւքէմմէլ տէ օլսա, պունու անընտան վուրմագ քեարը ագըլ տէյիլ իսէ, պունու էօն դօլ դօմանատան բէք էյի քէչֆ իտէրէք, կրան Տիւք Նիգօլայա պիր բլան թագտիմ իթտի. պու բլան միւճիպինճէ Բուս ասքէրի Թըրնօվատան իլէրի եիւրիւյիւպ, Խային քէօյունէտէք իլէրի կիտէճէքտի քի Թունճա օվասընընն պաշը աէմէք տիր. արգասա, սաղտա, սօղտա հէր նէ թէտարիի իհթիաթի իճապ իտէճէքտէ պիրեր պիրեր վէ ճիւմլէթէն պու բլանտա եազըը իտի։

Պու վէճհլէ Խային պօղազընա Բուսլար սահիպ օլտուգտա ճէնէրալ Կուրգօ տախի ասքէրի իլէ Դըզանլըզ իւզերինէ եիւրիւյէճէք վէ Շիբգայը տէյիլ աննընտան իլա արգասընտան վուրաճագ ըտը. օ կիւնիւ օ սաաթտա Կապրօվատան պիր գօլ գազագ եիւրիւյիւպ Շիպգանընն աննընտան

(Տեվամ)

Եանեա էյալէթլերինին վէ էտրը-նէ վիլայէթինին պիր գրսմբնըն Եունանա իլհոգ օլունմասընը թա-լէպ իտէճէքլէր տիր։

Շայէտ Ռուսիա տէվլէթի Պոլգա-բիսթան հուտուտունու Պալգան-լարտան էօթէեէ կէչիրմէեէճէք օլուրսա, պու տա տէվլէթի Ալիյէ-նին իպգա վէ մուհաֆազասը տէ-մէք օլտուղունտան, պու հալտէ Լօնտրա վէ Վիէննա գապինէթ-լէրի, Թիւրքիանըն Ռում էեա-լէթլէրի իչին եալընըզ բսլահաթ Թալէպկյէ գանաաթ իտէճէքլէր իմիշ։

—

Պուգրէչտէն մարթ 12 Թարիխ-լէ Գօրէսբոնտանա Ժէնէրալ Օթ-րիչիէն ղազէթասընա պէր վէճհի աթի եազըլըյօր։

«Հարպ էսիրի օլարագ պուրա-տա պուլունմագտա օլան Էտհէմ վէ Սաադը բաշալար տիւնբի կիւն սարայա տավէթ օլունուպ բրէնս Շարլը հուզուրունա գապուլ օ-լունտուլար։ Գրսա պիր միւլա-գաթտան սօնրա, բրէնս Շարլ, միւշարիլէյհիմա հազարաթընա պիրեր գըլըճ հէտիյէ իտէրէք, քէնտիլէրինին պատէղին սէրպէսթ օլուպ, իսթէտիքլէրի վագըթ Պուքրէչտէն հարաբէթ իտէպիլիր օլտուգլարընը պէյան իթտի։»

—

Թակպլաթ ղազէթասընդն մա-լիմաթընա կէօրէ, գօնկրէսին նէթիճէսի հէր նէ քի օլսա, գօնկ-րէտէն սօնրա բրէնս կօրչագօֆ մէ-մուրիյէթինտէն չէքիլիպ խուսու-սի պիր էօմր կէչիրմէյէ պաշլա-յաճագ իմիշ։ ղազէթայի մէզբիւ-ռուն իֆատէսինճէ, Ժէնէրալ Ի-նաթիէֆին բրէնս կօրչագօֆ եէ-ռինէ Ռուսիա պաշ վէքիլի Թային օլունմասը իհթիմալտէն պայիտ տէյիլ տիր։

—

Բօրթուգալ տէվլէթինին վէլի ահտը ալաֆրանկա շուպաթ 28 տէ օն տէօրթ եաշընա կիրիպ հատտը պիւլուղա վիւսուլ պուլմուշ օլ-մաղա, մարթ 14 տէ, Բօրթու-գալ Ալյան վէ Մէպուսան մէճ-լիսլէրի հուզուրունտա բէյամի գա-սէմի իճրա իթմիշ տիր՝, պու բէս-մի գասէմ, շու աթիտէքի սէօզ-տէն իպարէթ օլույօր։

«Գաթօլիք, առաքելական վէ հուսվմէական մէզհէպինի իպգա վէ Բօրթուկէզ միլլէթինին սիեա-ոի Գօնսթիթիւսիօնունա բիայէթ վէ միլլէթին նիզամաթընա վէ գրաա իթաաթ իտէճէյիմէ տաիր եէմին իտէրիմ։»

—

Սէլանիքտէն ալաթուրքա մարթ 4 Թարիխի իլէ պիզէ վարիտ օլան պիր մէքթուպտա աթիտէքի ֆըգ-բալար օգունմուշ տուր։

«Սթաֆֆօրտ Հաուզ գօմի-թէսի Սէլանիքտէ կիւզէլ պիր խասթէխանէ աչտը վէ խասթէ-խանէնին պիւթիւն լէվազիմաթը միւքէմմէլ տիր։ պու խասթէխա-նէ 150 եաթագլըգ տըր վէ կէօ-ըէն Հայտար բաշա խասթէխանէ-սինի ֆիքրինէ կէթիրմէքտէ տիր։

«Խասթէխանէ հէյէթի պէր վէճհի աթի թէչէքքիւլ իթմիշ տիր։ պիրինճի տագթէօր, Տր. Էքբլիա, իքինճի տագթէօր, Տր. Պէրիսֆօտ, իւչիւնճիւ տագթէօր, Տր. Գրլէմէթ, ճէրրահ Բօգոս Սագաեան, պիր էճզաճը վէ թէր-ճէման Ալթվընցօն վէ Վօլի։ Պուն-լարտան, ճէրրահ Բօգոս վէ մէրգում էճզաճը վէ թէրճէման Վօլի, Սօֆիատա Բուսլարա էսիր տիւչտիւլէր վէ էսարէթլէրի էս-նասընտա էբէյիճէ սրգընթը չէք-տիլէր։ ֆագաթ չիմտի պուրատա տրըլար, վէ Սթաֆֆօրտ Հաուզ խասթէխանէսինտէ ֆէվգէլատէ ղ՝յէթ վէ ֆէտաքեարլըգ լարը կէօրիւլմէքտէ տիր։

«Խասթէխանէ հէյէթի ալէլ ումում իշլէրինտէ մէհարէթ վէ ղայրէթլի ատէմլէրտէն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։ պունլարըն շիմտիյէ ատկին մէշհուտ օլան խրտէմաթը ինսանիյէթբէրվէրանլէրի քէն-տիլէրինի թարաֆը հիւքիւմէթի սէնիյէտէն պիր միւքեաֆաթա չայէսթէ իտէր տէրէճէտէ տիր։»

—

Ռուս հիւքիւմէթի թարաֆընտան նէյր օլունան ըէսմի բարբ-թօլարտան անլաշըլըբը վէճհ-իլէ, պու մուհարէպէտէ Ռուսլա-ըրն թէլէֆաթը, կէրէք մադթուլ վէ կէրէք մէճբուհ, 89,304 (սէք-սէն տոգուզ պին իչ եիւզ տէօրթ) նէֆէրէ պալիղ օլմուշ տուր։ Պա հիսապ տախիլինտէ պուլունան Ռուս ժէնէրալլարընդն մրգ տարը 21 քիշի տիր, քի պունլարտան 10 ու մագթուլ վէ 11 ի մէճբուհ օլ-մուշ տուր։ Իմբէրաթօր ֆամիլ-եասընտան պիր Բրէնս վէ Ռուսիա-ընդն պիրինճի մէրթէպէ ասըլ-զատէկեանընտան 34 զաթ մէյ-տանը հարպտա էճէլլէրինի պուլ-մուշտուրլար։ Մէճբուհլարտան 36,824 նէֆէրի պիւթիւն պիւ-թիւնէ քէսգի սրհհէթ իթմիշլէր տիր վէ 10 պինի տախի պիր գաշ հոֆթաեա դատար խասթախանէ-լէրինի թէրք իսէպիլէճէք տիր-լէր։ Պու հալտէ, Ռուս օրտու-սունուն ասրլ թէլէֆաթը անճագ 43 պին նէֆէր գատար տըր։ Միւթարէքէ իմզալանտըղը վագըթ Թիւրքլէր եէտինտէ Ռուսլարտան 121 նէֆէր էսիր վար իտի։ Մու-հարէպէեէ սէվգ օլունան Ռուս ասքէրինին մրգ տարընա պագա-րագ, թէլէֆաթլարը քիւլիեէթլի տիր։ չիւնքի, 89 304 թէլէֆաթ-լարը օլտուղու հալտէ, մէվճուտ մրգ տարլարընտան 6 տա պիրի թէլէֆ օլմուշ օլուր։ Ֆրանսա վէ Բրուսիա մուհարէպէսի էսնասընդ-տա էն չէտիտ գավիլարտա թէ-լէֆաթըն մրգ տարը մէվճուտա օ-ըանն նիսպէթի հէմեան պու գատար, եանի ալթըտա պիր օլմուշ տուր։

—

Ռուս մէզհէպինէ տաիր օլ-ըագ սէնէի հազրբէ իպթիտալա-ըընտա Ռուսիա իմբէրաթօրունա թագտիմ օլունան պիր բարբթօ-եա կէօրէ, Ռուս մէզհէպինէ մախ-սուս օլարագ տիւնեանընդն հէր թէրաֆընտա 38 պին 602 գըթա պաշ վէ ատի քիլիսա վար տըր։ 12 պին 860 գըթա տախի մա-տուռ վէ տուա խանէսի վար տըր։ սարկաւագա գատար օլարագ Ռուս մէզհէպինին ըուհպան թա-գըմը 98 պին 887 քիշիտէն ի-պարէթ տիր։ Ռուս մէզհէպինտէն օլանլարընդն մէճմուի մրգ տարը 36 պուչուք միլիոն տուր, քի պուն-լարտան 27 պուչուգ միլիոնու էր-քէք վէ 29 միլիոնու գարբ տըր։

—

Կիրիտտէն մարտ 15 Թարիխլէ էվրօբա ղազէթալարընա եազըլ-տըղը վէճհիլէ, Կիրիտ խրիսթի-յանլարը, էվրօբա գապինէթլէրի նէզտինտէ հուգուգլարընդն մու-հաֆազասը ղըմընընտա թարաֆ-լարընտան տէօրթ մորախաս թային իթմիշ տիրլէր։ Պու մու-րախասլար անգարիպ էվրօբա բայիթախթլարընը տօլաշմաղտ պաշլաեաճագ տըրլար։

—

Մելէթիմիզտէ ֆայիտէլի թէէ-սիսաթընդն արթմագտա օլտուղու չէշմի մէսէրլէթ վէ մէճմունէյէթ միւչահէտէ օլունմագտա տըր։ ֆիւչատընը պունտան ագտէմ խապէր վէրմիշ վէ իճթիմալէրի-նին իլանաթընը աէրճ իթմիշ օլ-տուղումուզ Օրթաքէօյ Լսարանը թէէսիսաթը միլլէթիմիզ մյանընդ-տա կիթտիքճէ էհէմմիյէթլի պիր եէր թութմագտա տըր։ Էզ ճիմ-լէ, կէչէն ճումա կիճէսի, մէզ-քիւր Լսարան պէօյիւք պիր մու-վաֆֆագիյէթ գազանմըշ իտի։ էք-սէրիսի Օրթաքէօյ միթէպէրա-ընընտան օլարագ, օ ագշամ Լսա-ըանտա 2—300 քիշի հագըր պու-լունմագտա իտի։ պու Լսարանը թէրթիպ իտէնլէր, ֆիյաթլարընդ-ագ օլմասընը, մուվաֆֆագիյէթ-լէրինէ էյի պիր մէտար ատտ իթ-միշլէր, վէ ֆիլվագի պու իմիտ-լէրի պօշա չըգմամըշ օլտուղու-չիմտի անլաշըլըյօր։ կէրէք միւ-գիգա վէ կէրէք Տր. ՃէլալԷան Է-ֆէնտի իլէ Թօքհանէլեան Միքա-յէլ էֆէնտինին նութգլարը հա-ղըր պուլունանլարը լայըղը վէճհ-իլէ մէմնուն իթմիշ, վէ հէր քէս-չու միլլէթրէրվէրանէ թէշէպպիւ-սին տէվամ վէ մուվաֆֆագիյէ-թինի թէմէննի իտէրէք խանէսի-նէ՞ավտէթ իթմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԻԶ ՂԱԶԷԹԱԼԱՐԸՆՏԱՆ

Բէթրօպուրկ 17 մարթ, բաշար։ Միւսալէհէ ահտնամէսինին թաս-տիգի, պու կիւն գըշ սէրայընտա իճրա օլունտու։ Իմբէրաթօրուն իմզասը ալթընա բրէնս կօրչագ-օֆ տախի իմզա վաղ իթտի։

Բաուֆ բաշա արթըգ Օտէսսա-յա ավտէթ իտէճէք, վէ ահտնա-մէնին պիրեր սիւրէթի, ըէսմէն վէ սէրիան տէվլէթլէրէ թէպլիղ օլունճաղ։

Կէրէք Եունանը վէ կէրէք սա-յըը քիչիւք հիւքիւմէթլէրին գօնկրէյ տուխուլլերինէ Ռուսիա տէվլէթի գարշը կէլմէյօր ի-սէ, պունլար տա գօնկրէյ կէ-լիպ իֆատէի հալ վէ մասլահաթ իտէպիլէճէքլէր, վէ իտտաալարը-նընդ թէյեիտինէ տախի մէզուն օլապիլէճէքլէր։ Ռուսիանընդ գար-չը կէլտիյի պունուն իչիւն օմա-յըպ գօնկրէտէ քիչիւք տէվլէթ-լէրին տէ պէյիւք տէվլէթլէր մա-գամընտա վէ սէլահիյէթինտէ պուլունմամասը իչին տիր։

Իքի եիւզ ալթմըշ պին ասքէր-տէն միւրէթթէպ եէնիտէն եիր-մի ֆըրգա տահա թէրթիպի էմր օլունտու, վէ իքի եիւզ պին ա-սաքիրի միլկյէ տէ պունտան պաշ-գա։ Պու ասքէր, Պալթիգ լի-մանլարընը թահթը մուհաֆազա-յա ամադ իչիւն տիր, վէ Ռուս միլլէթի պունու մէճմունէն գա-պուլ իթտի։

Բէթրօպուրկ 16 մարթ
ճիւմա իրթ. ագշամ

Պու կիւն էօյլէտէն պիր սաաթ սօնրա, Բաուֆ բաշա վէ տայրէ-սի պէրապէր պէեազ պէյկիրլի սէրայ արապալարընա բաքիպէն գըշ սէրայընա ագիմէթ իտուպ, իմբէրաթօր թէրաֆընտան գա-պուլ օլունտու։ Ռուսլար Բաուֆ բաշաեա միթէվէճճիհ օլտուգ-լարընտան, բէք կիւզել գապուլ օլունտու։

Ռուս կաղէթալէրի, Զանագ գալէսինտէ Ինկիլիզ տօնանմասը-նընդ արթըրըլմագտա օլմասը, վէ Կէլիպօլուտա Պուլյարը ասքէր չըգարմագ կիպի պիր հալ վէ հարէքէթտէ պուլունմալարը իւղերինէ հիւքիւմէթին նազարը տիգգաթընը տավէթ իթմէքտէ տիրլէր։ Կաղէթալէր թահիւպ ի-տիյօր քի, Ինկիլիզ պիր թարաֆ-տան պէօյլէ խասիմանէ հարէ-քէթլէր կէօսթէրիպ, տիկէր թա-րաֆտան նասըլ պէքլէյօրլար քի, սուլհ ահտնամէսինի Ռուսիա տէվ-լէթի քէնտիսինէ խալիսանէ վէ մահրէմանէ թէպլիղ իթտին, խու-սուսա քի պունուն սուրէթի բէս-միյէսի հէնուզ տիւնքի կիւն ելթ-ըօպուրկա վասըլ օլապիլտի։

Լօրտ Պիգօնսֆիլտ ահտնամէ-նին քեաֆֆէթէն գօնկրէյ արզ օլունմասընա ըսրար իթմէքտէ իսէ տէ, կազէթալար տախի ումումէն, պունա մուխալիֆէթ կէօսթէրմէք-տէ տիրլէր։

Վիէննա, 16 մարթ։ ագշամ.

Բրէս կազէթասընդն իֆատէսի-նէ նազարէն Ռուսլար Ռուսճուգ վէ Սիլիսթրէ գալէլէրինէ ֆէվգ-էլատէ խթիհքեամ վէրմէքտէ տիրլէր։ Ռուսլար Սըրպլիյայա էլ-լի պին Մարթինի Թիֆֆէնկի կէնտէրտիրլէր։

Վիէննա 17 մարթ։

Պոսնայա մուխթարիյէթը իտա-րէ վէրիլմէքտէն իսէ, Աւսթրիա-եա թէսլիմի տահա խայբրը օլ-տուղունու սօֆթալար ճամիլէրտէ վազ վէրմէքտէ տիրլէր։ Յրրպլար տա Աւսթրիանընդ վէրկիլէրինի պիր էյի ամէլինիւն տէ էօյլէ թէսլի-մէ գալգըշընդ տէ մրթէատտիտ էվրադ նէյր իթմէքտէ տիրլէր։

Բէթրօպուրկ, 16 մարթ։ Տիւն Բրէնս կօրչագօֆ, Բաուֆ բաշա-եա պիր վիզիթա վէրտի։

Սթամպօլ, մարտ 15.

Ռուսլար Պուլգայիր եագընընտա օլան ասքէրլէրինի արթըրըեօր։

Վիէննա, 17 մարտ։

Աւսթրիա իլէ Ինկիլիզ պէյնին-տէ պա ահտնամէ պիր իթթի-ֆագ հուսուլի իչիւն ինկիլիզ սէֆիրի իլէ Քոնթ Անտրասի պէյ-նինտէ էհէմմիյէթլու պիր միւ-քեալէմէ ճէրեան իթմէքտէ տիր։ Պու միւքեալէմէ պիր հիւսնիւ նէթիճէ պուլապիլտիյի հալտէ, Քոնթ Անտրասի գուվվէթլէնիր, եօղսա վիւքելա պէյնինտէ պիր պուհրան հասըլ օլուպ ըէք իհ-թիմալ տըր քի Անտրասի խթի-ֆայէ մէճպուր օլսուն։

Բէթրօպուրկ, մարթ 16.

Ինկիլթէրրա վէ Աւսթրիա կա-զէթալէրի, Պուլկարիսթանընդ հուսուտի իլէ Ռուսիանընդ օրատա ասքէր իգամէթ իթտիրմէսի մատ-տէսի մութլրգա գօնկրէեէ արզ օլունճաղ իսէ տէ Ռուսիա պունլարա բարար իթտիյի հալտէ, Գօնկրէսին հալի միւշրիկ օլաճաղը իւղերինէ մուպահասալար եազ-մա բտա օլտուգլարընա պուրատա բօյնթիգա տայիրէլերինտէ շու ճէվապ վէրիլիեօր քի, Ռուսիա-նընդ Պուլկարիսթանտա ասքէր ի-գամէ իթտիրմէսի Ռուսիայա պէօ-յիւք պիր աղըրլըգ օլուպ, նէ չարէ քի պու կիւն Պուլկարիս-թանը քէնտի հալինէ պըրագտա, եարընդ երինէ գան, գըթալ, ա-թէչ իլէ պիւթիւն պիւթիւնէ խա-բաղ օլաճագ։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ի ՆՊԱՍՏ
ՀԱՅ-ՊԱՏԱՆԵԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

400 բաժնէ կը բաղկանայ սոյն վիճակահանութիւնն որոնցմէ 200ը միայն պիտի շահին դեղեցիկ պատ-կերներ և օգտակար գրեանք։

Վիճակահանութիւնը պիտի կատարի յառաջիկայ կիրակէ (մարտ 19) ժամ 1 ու կէսին եէնի դարուի Հայկանոյշ վարժարանին մէջ, ուր ատենախօսութիւններ ալ պիտի լինին։

Տոմակներն մեծաւ մասամբ սպառած լինելուն սոյն վիճակա-հանութեան մասնակցիլ ուզողնե-ըն պարտին ընդ փոյթ դիմել Ուզուն չարշի Ֆրէնկեան և կամ Մահմուտ բաշա թիւ 269 գրա-տունները։

ԲԱՆԱՍԻՐ

Սաատէթլու վարդան պէյ էֆէնտինին հիմնէթ վէ մուավէնէ-թը մախսուսէսինէ միւսթէնիտէն զիյրատ մուհարրէրիւլ իմզա իճա-զէթնամէլի տավա վէքիլէրի, Ղալաթատա Խալիար խանը տէ-րունինտէ օյան օթուղ ալթը նու-մէրօ տայրէ տախիլինտէ իւչ նու-մէրօ իլէ մուրաղգամ պիր օտա քիչտա իթմիշ օլուպ, էրպապը մէսալիհին տէվայիր վէ մէհաքիմ-ճէ ըույէթի միւսթէզիմ օյան տա-վարէրինին ուսուլու մուհաքէմէճ ճէրեանընա լազմ կէլէն մուամէ-լամը նիզամիյէնին իճրասընա վէ իճապ իտէն լայիհէ, միւշքէքլէրէ վէ սէնէտաթընդ Թանզիմնէ վէ հիյնի համէթատ միմէյիզիք վէ միւշավէրիդ կիպի սըֆաթը տա-խի հայիզ օլաճագլարընա, վէ լիսանը Թիւրքիտէն Ֆրանսըզճա ինկիլիզճէ Թալեանճա Ռումճա վէ էրմէնիճէ լիսանլէրինէ վէ պիլ մուգայէլէ անկերտէն տախի լի-սանը Թիւրքճէյէ Թէրճիւմէլէրինէ միւտիր վէ միւթահիտ օլուպ, օ-տայը մէզքիւրէ միւրաճաաթա բաղպէթ պույուրան էհլը հաճա-թը վէճհէն մինէլ միւճուհ մէմ-նուն վէ խօշնուտ իտէճէքլէրինի տախի խասսէթէն արզ վէ պէյան իտէրլէր։

11 Մարթ 1878
Ղալաթա

Տամատ օղլու Մարտիրոսեան
Յակոբ Գէորգ

—

ԻՏԱԼԻԷԻ ՄԱԼԻՍՈՒՄԼԷՏԷՆ

Ճիւմլէյէ մա՝ալիւմ օլտուղու իւղ-բէ մուգատտէմա Իտալէի Մախ-սուսէ թարաֆընտան 20 վէ 10 բարալրք մարգալար չըգարըլուպ մչաախաչրէն 20 լիգլէրինէ թագ-լիտ օլունտըղը ճիհէթլէ պիլ իլան միւտաեթը մալիմէսինաէ 20 լիք-լէրի թօղամըշ իտի վէ չիմտի իսէ Մալիյէի խազինէի ճէլիլէսի պիր նէվի բուլ չըգարուպ խարբճտան չըգարըլմըշ օլան մարգալարըն թէտավիլիլ մէմնու օտուղը ի-լան պույրուլմուշ վէ պիր թագըմ մուխթէլքիրլէր իսէ պու մագուլէ մարգալար ֆիյաթը մուգարրէրէ-սինտէն տուն ֆիյաթլէ թօքլայ-ուպ պու սուրէթլէ ահալիյի իգ-բար էյլէմէքտէ օյտուգլարը իլի-տիրմիշ օլմուղընտան Իտալէի Մախսուսէյէ այիտ օլան 10 լիգ մարգալարտան հէր քիմտէ մարգա-վար իսէ Իտալէի մէզպուրէ վա-բօրլարընտա նէվլ եէրինտէ վիր-մէլէրի վէ եախսատ Իտալէյէ կէ-թիրուպ նագտէն պէտէլինի ա-լուպ պէյհուտէ զարար իթմէքլէ-լէրի իլան օլունուր։

11 մարթ 1878

—

Ղազէթամըզընդ էսկիՆումէրօ-լարը պունտան պէօյլէ այնէն պա-գըր ագճէ 60 բարաեա, վէ միւսթէնա օլարագ պաղը նու-մէրօլար պիր պէշլիք վէ հաթթա պիր իքի նումէրօ տախի պիր օն-լուգ գայիմէյէ ֆիրուխթ օլու-նաճաղը իխթար օլունուր։

Սաֆիպի ղազէթա
Ա. Մ.

ՄԱՔՈՒԱՅԻՆ Ե. ԳԱՎԱՌԿԱՆ

Սթանպօլտա Փիրգիրիչ խանը Ն 26